

گروه آموزشی هنر اسلامی

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته هنر اسلامی گرایش سفال و سرامیک

عنوان: مطالعه تطبیقی سفالگری دوره صفوی و دوره عثمانی قرن دهم و یازدهم هجری
استاد راهنما: دکتر عباس اکبری

دانشجو: علی صادقی طاهری

بهمن ماه ۹۲

واژه های کلیدی: سفالگری صفوی، سفالگری عثمانی، سفال ایزنیک، سفال آبی و سفید.

چکیده:

دو دوره‌ی صفوی در ایران و عثمانی در ترکیه از مهمترین و درخشان‌ترین دوره‌های هنری در فرهنگ و هنر اسلامی است. در سده‌های دهم و یازدهم هجری (۱۶ و ۱۷م) در هر دو حکومت که از مقتدرترین و بادوام‌ترین حکومت‌های اسلامی هستند و در همجواری یکدیگر بوده‌اند، آثار فاخر هنری از جمله سفال و سرامیک پدید آمده است. مطالعات تاریخی نیز نشان از روابط این دو حکومت اسلامی در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی فراوانی دارد همچنین با نگاهی گذرا بر آثار سفال و سرامیک آن‌ها مشابهت‌هایی دیده می‌شود. در این پایان‌نامه با بررسی پیشینه‌ی تاریخی و زمینه‌های فرهنگی و هنری این دوره‌ها و مطالعه‌ی دقیق در آثار سفال و سرامیک تولید شده در آن‌ها، به تطبیق نمونه‌های به جامانده پرداخته می‌شود. با روشی توصیفی و تحلیلی، تاثیر و تأثرات و عوامل شباهت‌ها و تفاوت‌ها بررسی می‌شوند تا از این رهگذر، اطلاعات بیشتری درباره‌ی سفال اسلامی در سده‌های دهم و یازدهم هجری به دست آید و بر دانش ما درباره‌ی سفالگری اسلامی افزوده گردد. دوره‌ی صفوی آخرین مرحله شکوفایی هنر سفالگری پس از اسلام در ایران است که به احیای بهترین نمونه‌های سفال ایرانی انجامیده است. سفال عثمانی نیز که با الهام از سفالگری سرزمین‌های اسلامی و به ویژه ایران آغاز شده است، سرانجام به سبک ویژه‌ی خود دست یافت. سفال‌های هر دو دوره با وجود تاثیراتی که از یکدیگر و همچنین از هنر چین پذیرفته‌اند، نمونه‌های خوبی از خود به جا گذاشته‌اند که بیانگر شرایط فرهنگی و هنری ویژه‌ی خود نیز می‌باشند.